

skynde denne Sag. Og man kan ikke sige, at det er noget helt nyt, man her kommer ind paa, thi det gaar sin naturlige, rolige Gang gennem Kreditforeningerne, og netop at dette er Tilfældet, viser jo ogsaa fuldstændig, at mellem den Slags Folk, som ønske at købe saadanne Ejendomme, er der ikke nogen absolut Mangel paa Midler. Og naar man nu vil lette dem Købet og stille mindre Krav — thi med 800 Kr. og endnu mindre med 400 Kr. vil man ikke gennem Kreditforeningerne kunne faa en saadan Ejendom — ja, saa maa man virkelig tage denne Sag med en lille Smule Varsomhed og ikke paa en Gang give Slip paa alle mulige Kauteler, for at Staten ikke skal udsætte sig for ret betydelige Tab. Selvfølgelig var det ønskeligt, at man kunde faa unge Mennesker og Landarbejdere til at spare noget mere, det har min fulde Sympati, at man gennem Tyendeparekasser søger at fremavle Sparsommelighed; det finder jeg fuldstændig rigtigt, men jeg finder det aldeles urigtigt, at naar vedkommende alligevel ikke har den fornødne Styrke til at kunne spare trods Fristelserne, der omgive ham, at Staten saa skulde hjælpe disse Folk og sige: nu skal du alligevel have en Ejendom til Trods for, at du ikke har sparet mere end 400 Kr. Saaledes, som Flertallet har opstillet det, vil man ganske vist ved en Ejendom af en Værdi af 4,000 Kr. komme til at svare aarlig 128 Kr., indtil den første Halvdel af Laanet er tilbagebetalt. 128 Kr. om Aaret, er det saa forførdelig meget for en Ejendom med 3—4 Tdr. Lands Tilliggende og et godt Hus? Det kan jeg ikke se. Vil man regne det ud daglig, er det 35 Øre pr. Dag. Naar han har et jordløst Hus, vil han omtrent komme til at betale det halve i Leje. Det forekommer mig ingenlunde at være for haarde Vilkaar at stille.

Til det ærede 7de Medlem for 6te Valgkreds (Ahlefeldt-Laurvig), som henhører til Flertallet, vil jeg dog tillade mig at sige, at den Omstændighed, som han fremhævede, at i hans Egn vilde Folk af med Jord, ikke stemmer med de Oplysninger, der i øvrigt foreligge. Thi de jordløse Huses Antal ere aftagne i de senere Aar. Fra 1885, da vi fik Kreditforeningerne, til 1895 ere de jordløse Huses Antal aftaget her i Landet med 2,383 efter de statistiske Oplysninger. Det maa være ejendommeligt for det ærede Medlems Egn, at man der hellere vil have jordløse Huse end Huse med Jord; det synes ikke gennem-

gaaende at være Tilfældet i det øvrige Land.

Til det ærede 5te Medlem for 1ste Valgkreds (P. Knudsen) vil jeg blot bemærke dette, at Flertallet paa ingen Maade stiller sig paa, hvad han kaldte et Arbejdskøberstandpunkt. Flertallet ser paa dette Lovforslag saaledes, at det er ikke den enkelte Arbejder eller en enkelt Samfundsklasse, man vil give en Gave, men man vil paa en sindig og sikker Maade af Hensyn til det almene og af Hensyn til bedre Arbejdsforhold paa Landet og i det hele taget ogsaa for at afhjælpe den i adskillige Tilfælde tilstedeværende Trang paa Landet søge ved denne Foranstaltning yderligere at knytte Landbefolkningen til Jorden derude. Der er altsaa ikke Tale om at gøre dette enten af Hensyn til Arbejderne enkeltvis eller til Arbejdsgiverne enkeltvis, men om at træffe en Foranstaltning, som Flertallet i det hele taget anser for nyttig og gavnlig for Samfundet, men det maa ske paa en saadan Maade, at det ikke bliver til absolut Tab for Statskassen og tillige til Ruin paa den ene eller den anden Maade for den enkelte, der modtager en saadan Ejendom ved Statskassens Hjælp. Dette forekommer os klart, og vi mene derfor ikke at maatte stille vor Plan saaledes, at en saadan Mand kommer til at sidde med en alt for stor og byrdefuld Gæld paa en saadan Ejendom. Derfor holde vi paa, at han selv maa bidrage en Femtedel af Ejendommens Laaneværdi og kunne ikke finde det tilstrækkeligt med en Tiendedel. Saa siger det ærede Medlem, at det var oprindeligt Planen, at der skulde skaffes 1,000 saadanne Huse til Veje, og derfor foreslog man, at der skulde i 5 Aar anvendes 20 Mill. Kr. derpaa, men det vil Flertallet nu ikke gaa med til. Vil man saa, fordi man ikke kan faa 1,000 Huse, kaste Vrag paa 350? Dette forekommer mig i alt Fald at være et rimeligt og alligevel ikke alt for snævert Tilbud, der fra Flertallets Side gøres for at fremme denne Sag, der forekom mig ogsaa at ligge det ærede Medlem saa stærkt paa Sinde. Som sagt, det er ikke noget nyt, der indføres, det er kun en yderligere Spore til den Udvikling, der er i Gang, og kan man derved i 5 Aar faa 1,600 Huse, kunne vi tales ved, naar de 5 Aar ere gaaede, og hvis det er gaaet godt, tvivler jeg ikke om, at Lovgivningsmagten vil fortsætte, og saa kan det være, man med større Dristighed vil ofre noget mere derpaa. At en Mand, der kommer til at sidde paa en Ejendom